

Brushjab
BOEKENLEGGERS
BRUSHEN

VOORWOORD

Mijn wens is dat iedereen de kans krijgt om te handletteren, brushen (werken met brushpennen op waterbasis) en op andere manieren creativiteit te ervaren. Dat is mijn drijfveer: anderen leren op eenvoudige manieren moois te maken, thuis én in de klas! Daarom heb ik samen met mijn man Erwin onlineworkshops ontwikkeld, kant-en-klare lesmaterialen uitgedacht en talloze stappenplannen ontworpen om anderen te inspireren. De ideeën hebben we uitgetest in onze klassen (we zijn allebei leerkracht) en thuis met onze dochters.

In dit boek vind je een uitgebreide introductie over de materialen die je nodig hebt bij het brushen en een algemene introductie over hoe de technieken precies werken. Ook leer je hoe je brushpen kunt combineren

met andere materialen (zoals rijst en zout) en volgen er nog diverse suggesties voor variatie in afwerkingen van boekenleggers. Daarna worden er vijftien verschillende boekenleggerprojecten stap-voor-stap uitgewerkt. Deze boekenleggerprojecten nemen toe in moeilijkheidsgraad naarmate je verder je in het boek komt. Je kunt de boekenleggers in dit boek ook kleur geven met aquarelverf in plaats van met brushpennen. De instructies in dit boek richten zich op de werkwijze met brushpen, maar voel je vrij om het met aquarelverf uit te proberen. Bij ieder project staat een *brushbabbel*: een bijpassende vraag om zelf over na te denken of met anderen over in gesprek te gaan.

Check www.brushjuf.com voor nog meer prachtige aanvullingen op dit boek. Daar kun je onder meer een online-workshop volgen om nog meer boekenleggers te leren maken en digibordlessen voor in de klas aanschaffen met instructievideo's. In deze Startpresentaties wordt onder andere de schommelboekenlegger uit dit boek uitgelegd, aangevuld met extra kunst voor thuis en in de klas! Je vindt er ook handige materiaallijsten, zodat je de benodigde materialen gemakkelijk aan kunt schaffen.

**GENIET
ERVAN!**

Brushjuf Joëlle

OVER BRUSHJUF

Brushjuf Joëlle studeerde theologie (BA) en filosofie (BA + MA) in Leuven, waar ze ook een universitaire lerarenopleiding volgde. Ze heeft een lesbevoegdheid voor zowel het middelbaar als het primair onderwijs. Verder is ze Specialist Hoogbegaafdheid. Ze is dus dubbelleerkracht met een ingebouwd enthousiasme om moeilijke zaken op een begrijpelijke manier uit te leggen.

Toen ze in 2022 thuis kwam te zitten vanwege ernstige bekkenklachten, moest ze veel op een stevige stoel zitten. Dat werd een stoel aan een bureau om samen met haar dochters creatief bezig te kunnen zijn. Ze had al ontdekt hoe blij leerlingen werden van handletteren (brushen) en merkte hoe geweldig haar eigen dochters, de Brushjes, dit ook vonden. Dit wilde ze met iedereen delen!

Joëlle en haar man Erwin, ook dubbelbevoegd leerkracht, werkten samen talloze lessen uit en creatievelingen, leerkrachten, leerlingen én ouders werden razend enthousiast. Hun creatieve lessen bleken inzetbaar als verrijking van allerlei vakken. Hierdoor ontstond Brushjuf. Op www.brushjuf.com inspireren en helpen Joëlle en Erwin je om op eenvoudige manieren mooie dingen te maken door het aanreiken van ideeën, online-workshops, handige stappenplannen en meer. Hier lees je ook per

schoolvak hoe je de kunst kunt integreren met die specifieke lessen. Leerlingen van alle niveaus vinden het handletteren en brushen meer dan geweldig. Ze maken kunst die ze van tevoren nooit hadden gedacht te kunnen maken. Dat wauweffect geeft ze plezier om naar school te gaan. Sommige leerlingen komen er zelfs eerder voor naar school en vele blijven er graag langer voor op school. Met *Boekenleggers brushen* hopen Joëlle en Erwin dit gevoel aan nog veel meer leerlingen, leerkrachten en creatievelingen mee te kunnen geven.

DE BASISTECHNIKEN

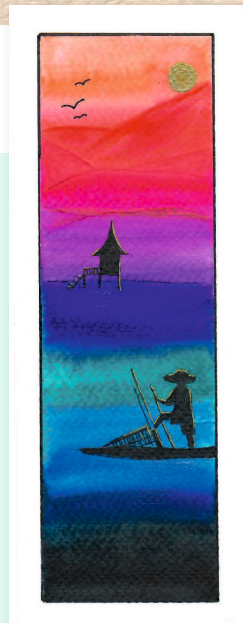
Hieronder leg ik je uitgebreid uit hoe je gemakkelijk mooie boekenleggers kunt maken. Van het snijden van het papier tot het afwerken van de boekenlegger. Het zal in het begin even wat oefenen zijn, maar een beetje oefening geeft al snel mooie resultaten!

PAPIER OP MAAT SNIJDEN

Ik koop altijd A4-formaat aquarelpapier en snijd de vellen in de breedte doormidden. Als je die A5-formaat vellen nog een keer doormidden snijdt in de lengte, heb je het boekenleggerformaat. Soms wil je misschien een iets bredere boekenlegger maken, dan kun je ervoor kiezen om je A4-papier in de breedte te leggen en in drie delen te snijden.

Je kunt het papier op maat knippen met een schaar of snijden met een mesje langs een metalen liniaal maar met een papiersnijder gaat het een stuk sneller en is het resultaat vaak ook net wat rechter.

RANDEN AFPLAKKEN

Plak de randen van je papier af met schilderstape of washitape. Druk de tape goed aan, zodat de brushpeninkt er niet onderdoor kruipt. Mocht dit toch gebeuren, dan kun je de lelijke randjes na het verwijderen van de tape wegwerken door er met een witte gelpen of acrylstift overheen te kleuren. Laat het even drogen. De witte inkt wordt nu weer wat gekleurd. Als de inkt helemaal droog is, ga je er nog een keer overheen met de witte gelpen of acrylstift. Zo werk je de uitloop zo goed mogelijk weg. Als het maar een klein randje is dat is doorgelopen of uitgeschoten, kun je ook een zwarte rand om je kunstwerk tekenen met liniaal en fineliner.

Let er wel op dat je je liniaal na iedere zwarte rand even afveegt aan je keukenpapier, want je liniaal kan de inkt die eraan blijft zitten weer afgeven op je witte papier.

KLEUREN KIEZEN

Voor je begint met het kleuren van je boekenlegger is het slim om te bepalen welke kleuren je gaat gebruiken. Test of de kleuren mooi bij elkaar passen. Dit doe ik vaak op een los kladblaadje. Dat kun je doen op een restje aquarelpapier of op wat dikker wit papier. Ik gebruik vaak een donkere kleur zoals zwart in combinatie met lichte kleuren. Je kleurt in het algemeen van donker naar licht, dus los van het testen van hoe mooi de kleuren matchen, is het ook slim om te bepalen welke kleuren vooral donker zijn en welke licht. Leg de kleuren die mooi matchen klaar op volgorde van donker naar licht en je bent klaar voor de volgende stap.

**HET IS SLIM OM
VAN TEVOREN TE
BEPALEN WELKE
KLEUREN VOORAL
DONKER ZIJN EN
WELKE LICHT.**

GOUDEN LEERKRACHTTIPS VOOR BRUSHEN

Boekenleggers zijn ideaal om te maken met leerlingen. Ze worden makkelijk mooi, waardoor het motiverend werkt voor leerlingen. Je hoeft geen moeilijke vormen te tekenen en je hoeft ook niet binnen de lijntjes te kleuren met je brushpunt of waterbrush. En het enige kader waar je binnen moet blijven, heb je afgeplakt met tape. Boekenleggers maken is leuk voor alle leeftijden - vanaf de kleuters tot aan de hoogste klassen. Hieronder lees je wat handige tips, zodat jij de boekenleggers nog makkelijker inzet in jouw klas.

JONGE LEERLINGEN

Jonge leerlingen kunnen het lastig vinden om de tape voor de boekenleggers op hun boekenlegger te krijgen. Je kunt de tape alvast voor hen in de juiste lengte afscheuren. Vaak kunnen ze het zelf wel op het papier plakken. Scheelt weer werk voor de leerkracht!

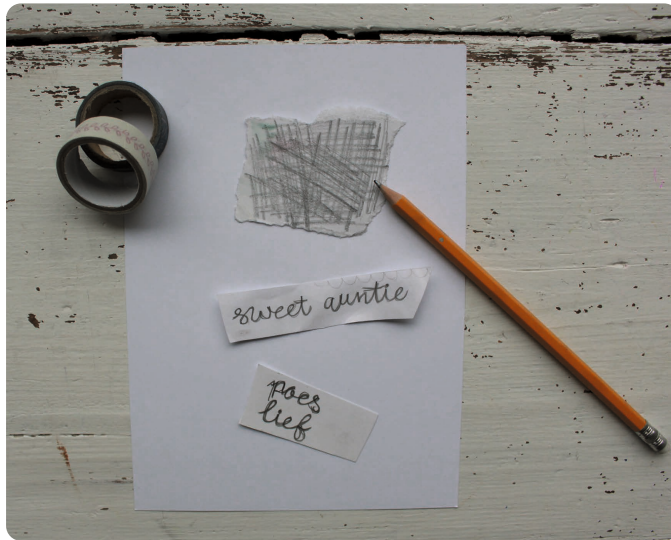
Als je echt jonge leerlingen de boekenleggers laat maken, is het handig om hen bijvoorbeeld vier kleuren te laten zien. Laat hen kleuren met die kleuren. Berg de stiften daarna op.

Laat hen hun kunstwerkjes natmaken met een waterbrush en er eventueel zout op strooien. Na het drogen kunnen ze hun werk versieren met gelpennen, maar Posca-verfstiften werken ook heel fijn.

Wat ook een leuk idee is voor de afwerking: laat leerlingen de boekenlegger bespatten met witte acrylverf. Doop hiervoor een penseel in acrylverf. Houd het penseel ongeveer tien centimeter boven de boekenlegger en tik op het penseel met je andere hand. Zo spat je sterren op je boekenlegger.

**EEN BRUSHKUNSTWERK IS EEN
HEEL LEUK VADER- OF
MOEDERDAGCADEAU:
VOOR 'THE BEST MOM / DAD
IN THE UNIVERSE'.**

WACHTTIJD

Leerlingen moeten na het natmaken met de brushpennen hun kunstwerk laten drogen. Dit duurt vaak zeker wel vijftien minuten.

Het kan handig zijn om een föhn in het lokaal te leggen.

Je laat de leerlingen de tape van de tafel (niet van hun boekenlegger!) halen en meenemen naar de föhnplek.

Een ander idee is om de leerlingen twee boekenleggers tegelijk te laten maken, zodat de eerste boekenlegger kan drogen wanneer zij aan de tweede werken.

DOORDRUKTECHNIEK

Als je het lastig vindt om een silhouet mooi op je boekenlegger te tekenen, kun je dat ook stempelen met behulp van de doordruktechniek. Je print dan op normaal printerpapier (dus niet op dik papier) een silhouet uit in de juiste afmetingen voor op je boekenlegger.

Knip de vorm ruim uit en kras de achterkant van het papiertje vol met potlood. Dit gaat het snelst door je potlood bijna helemaal horizontaal te houden (zo raakt meer van de potloodstift je papier).

Leg je silhouet nu met de potloodkant naar beneden op de juiste plek op je boekenlegger. Trek de lijnen van de afbeelding over met een potlood. Als je je papiertje daarna weghaalt, zie je als het goed is dat de randen doorgedrukt zijn op je boekenlegger. Je kunt hem nu met strakke lijnen overtrekken en inkleuren met fineliner.

STRAND WANDELING

In dit project ga je aan de slag met een boekenlegger met strand en zee. Je werkt hem af met een spoor van voetstappen langs de waterlijn.

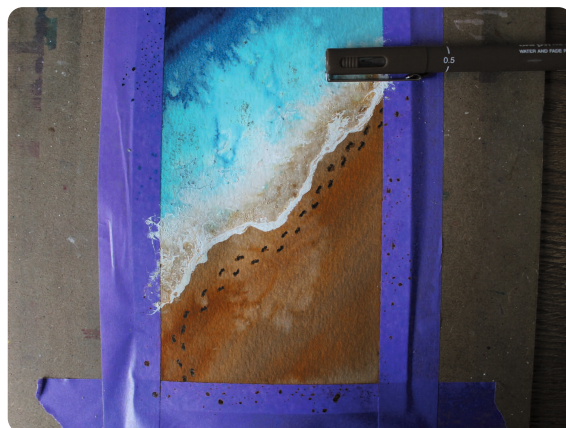
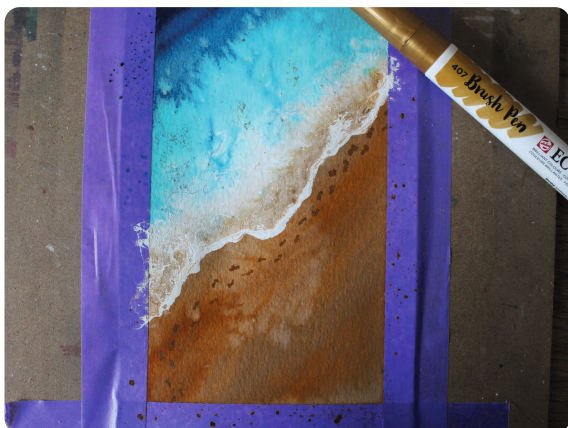
WERKWIJZE

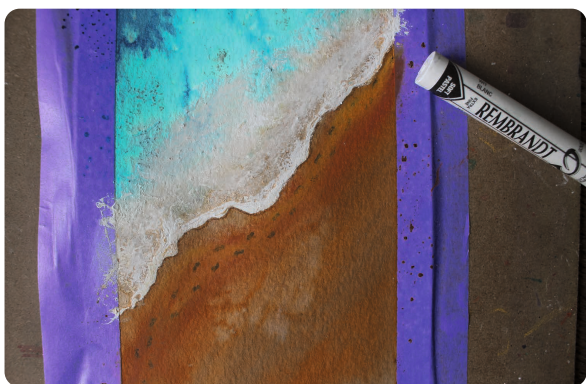
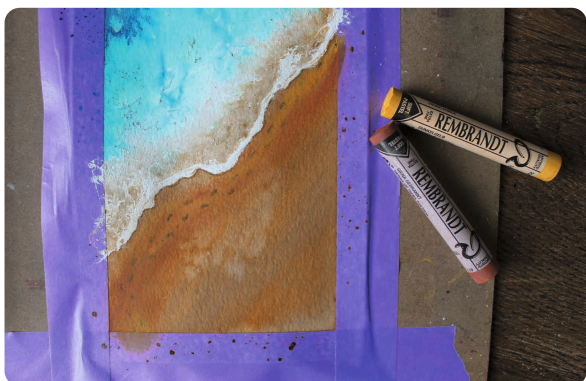
1. Plak een vrij brede boekenlegger af met tape met een kaderrand van ongeveer een centimeter.
2. Kleur de linkerbovenhoek van de boekenlegger blauw om het water van de zee te maken. Begin in de hoek met een donkere kleur blauw en kleur daarna een diagonale strook met licht turquoise. Zorg dat de kleuren net een centimeter overlappen, zodat ze al mooi met elkaar kunnen mengen.

3. Kleur de hoek rechts onderin in met lichtbruin om het zandstrand te maken. Het strand maak je met twee tinten lichtbruin of oker. Tussen het strand en de zee laat je een golvende strook van twee tot drie centimeter wit.

12. Stempel met een okerkleurige brushpen wat minivoetstappen op het strand. Je kunt de voetstappen nog verder uitwerken naar eigen inzicht. Ik deed er eerst wat sepia-kleurige fineliner op. Dat vond ik toch wat te donker worden, dus daar overheen kleurde ik weer een laagje pastelkrijt om de stapjes lichter te maken.

13. Teken met een bruin kleurpotlood net langs de onderste rand van de schuimkoppen – dus op het strand – een heel dun lijntje. Zo lijkt het alsof de schuimkoppen een schaduw laten vallen op het strand en creëer je diepte. Geef eventueel je witte schuimkoppen nog wat extra helderheid door er met wit pastelkrijt overheen te gaan.

